

2015-03-30

TJÄNSTESKRIVELSE
FRN 2015/46

Fritidsnämnden

Förebyggande arbete och tidiga insatser för unga

Motion den 21 november 2014 av Bosse Ståldal (NL)

Förslag till beslut

1. Fritidsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen
2. Fritidsnämnden föreslår kommunfullmäktige att besluta att kommunen ska arbeta fram och anta en strategi för förebyggande och främjande arbete för ungas hälsa och välbefinnande

Sammanfattning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har överlämnat en motion om förebyggande arbete och tidiga insatser för barn och unga till socialnämnden och fritidsnämnden för utredning och förslag till beslut. Utredningen har genomförts i samarbete med sociala kvalitetsenheten.

Motionen har lämnats av Bosse Ståldal (NL) och innehåller kortfattat följande förslag:

- Utred behov av tidiga insatser och vinster med ett förebyggande arbete
- Bygg upp en social investeringsfond i samarbete med andra aktörer
- Upprätta en strategi och handlingsplan
- Inför ett styrsystem som belönar långsiktig effektivitet

Enhetens bedömning är att det finns kunskap om behov av tidiga insatser för barn och unga och de ekonomiska vinsterna. Enheten bedömer tillsammans med kultur- och fritidsenheten att de inte kan ta ställning till frågorna kring social investeringsfond och styrsystem. Frågorna är av en övergripande karaktär och behöver därför utredas och beslutas på kommunstyrelsenivå. Vidare är enheternas gemensamma bedömning att det är rimligt att kommunen arbetar fram en strategi för förebyggande och främjande arbete för ungas hälsa och välbefinnande

Den samlade gemensamma bedömningen från sociala kvalitetsenheten och kultur- och fritidsenheten är att motionen ska avslås.

Enheterna föreslår att kommunstyrelsen ger i uppdrag till fritidsnämnden och socialnämnden att gemensamt ta fram ett förslag till en strategi för förebyggande och främjande arbete för barn och ungas hälsa och välbefinnande.

Ur ett barnperspektiv är det positivt med en strategi för det förebyggande och främjande arbetet eftersom det blir vägledande för hur kommunen ska arbeta för att gynna alla barn och ungdomar.

Förslagen i motionen

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslöt den 17 februari att överlämna motion om förebyggande arbete och tidiga insatser för unga till socialnämnden och fritidsnämnden för utredning och förslag till beslut.

Bosse Ståldal (NL) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 24 november 2014 en motion med förslag om att arbeta förebyggande med tidiga insatser hos unga genom att kommunen

- utreder behoven av tidiga insatser för utsatta barn och ungdomar och möjliga vinster med ett förebyggande arbete
- bygger upp en pool av investerare, en social investeringsfond, i samarbete med de övriga som ”tjänar på ett sådant arbete, till exempel landsting, arbetsförmedling, försäkringsbolag och fastighetsbolag där kommunen ska stå för en huvuddel av kostnaderna
- upprättar en långsiktig strategi och handlingsplan för det förebyggande arbetet i samarbete med lokala aktörer
- inför ett styrsystem som belönar långsiktig effektivitet, bryter med stuprörstänkande och inför en organisatorisk helhetssyn där alla bidrar med ansvar och kostnader. Lokalt handlar det om nära samverkan mellan till exempel socialsekreterare, poliser, pedagoger, fritids- och föreningsledare och inte minst föräldrar och barn

Enhetens utredning och bedömning

Kultur- och fritidsenheten har utrett föreslagen i motionen utifrån det ansvarområde som anges i reglementet för fritidsnämnden och utifrån det som anges för fritidsnämnden i kommunens mål och budgetbeslut. Fritidsnämnden är ansvarig för kommunens fritidsverksamhet. Detta omfattar bland annat att verka för möjligheter för de som bor och besöker kommunen att delta i olika fritidsaktiviteter.

I fritidsnämndens reglemente anges även att nämnden ansvarar för bland annat folkhälsofrågor för personer under 65 år. I detta ingår att följa utvecklingen i de frågor som gäller folkhälsa samt ta de initiativ som nämnden finner påkallade och även verka för nya former och ny verksamhet.

Utredningen har genomförts i samarbete med sociala kvalitetsenheten som utgör ett stöd för socialnämnden. Även socialnämnden kommer att fatta beslut om förslag till beslut för kommunfullmäktige.

Ansvar för att utreda behov av tidiga insatser för utsatta barn och ungdomar och möjliga vinster med ett förebyggande arbete ligger på socialnämnden. De tjänstemän som har i uppgift att stödja socialnämnden i sitt arbete med det förebyggande arbetet anser att behoven av tidiga insatser för utsatta barn och ungdomar har utretts i flera sammanhang och att det redan finns en kunskap om behov och vinster med ett förebyggande arbete.

Inom ramen för projektet Tidiga insatser, som initierades av kommunfullmäktige samlades kunskap både lokalt, regionalt och nationellt kring såväl behov av tidiga insatser och möjliga vinster. Socialnämnden följer kontinuerligt utvecklingen av barn och ungas hälsa, livsvillkor och alkohol, tobak och drogvanor genom olika undersökningar som till exempel Stockholmsenkäten, Ung röst och folkhälsorapportering. Under hösten kommer kommunen att genomföra en kultur- och fritidsvaneundersökning som även kommer att fråga unga om deras livsstil. Enhetens bedömning är att det finns kunskap om behov av tidiga insatser för barn och unga och de ekonomiska vinsterna.

När det gäller förslagen kring social investeringsfond och styrsystem som ska belöna långsiktig effektivitet är enheternas gemensamma bedömning att de inte kan ta ställning till frågorna. Skäl för bedömning är att frågorna är av en övergripande karaktär och behöver därför utredas ytterligare och beslutas på kommunstyrelsenivå.

Enheten bedömer tillsammans med sociala kvalitetsenheten att det är rimligt att kommunen arbetar fram en strategi för förebyggande och främjande arbete för ungas hälsa och välbefinnande, på samma vis som kommunens arbete med ANDT-strategin och den kommande fritidsstrategin. Enligt de undersökningar som finns mår barn och unga i Nacka generellt sett bra. Trots det finns det grupper som mår sämre i Nacka. Psykisk ohälsa hos flickor är ett stort problem. Vi ser också generellt ökade skillnader i hälsa där vi behöver stärka hälsa och välbefinnande i socioekonomiskt svaga grupper. Detta bör gå i samklang med kommande fritidsstrategi och den befintliga ANDT-strategin.

Enheterna bedömer gemensamt att det redan idag är möjligt för olika lokala aktörer så som socialsekreterare, poliser, pedagoger, fritids- och föreningsledare och inte minst föräldrar och barn att samverka och att detta också sker i olika former.

Den samlade gemensamma bedömningen från kultur- och fritidsenheten och sociala kvalitetsenheten är att motionen ska avslås, med hänvisning till det som framförts ovan.

Enheterna föreslår att kommunstyrelsen ger i uppdrag till fritidsnämnden och socialnämnden att tillsammans ta fram ett förslag till en strategi för förebyggande och främjande arbete för barn och ungas hälsa och välbefinnande.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Fritidsnämndens förslag till beslut innebär inga kostnader för kommunen.

Konsekvenser för barn

Ur ett barnperspektiv är det positivt med en strategi för det förebyggande och främjande arbetet eftersom det blir vägledande för framtida beslut om hur kommunen ska arbeta för att gynna alla barn och ungdomar. Viktiga områden inom barnkonventionen som berörs är barns lika värde, barns fritid, barn med funktionsnedsättning och barns rätt till liv och utveckling.

Utifrån områden som barns lika värde, barns fritid och barn med funktionsnedsättning behöver vi säkerställa att alla grupper ges förutsättningar att ta del av förebyggande och främjande aktiviteter. Likaså att alla barn och unga får likvärdig tillgång till miljöer som främjar hälsa och välbefinnande.

När det gäller området barns rätt till liv och utveckling visar undersökningar att det finns behov av att särskilt stärka utsatta barn och ungas hälsa och välbefinnande såväl psykiskt, fysiskt som socialt.

Om kommunfullmäktige beslutar att en strategi ska tas fram anser enheterna att barn och ungas perspektiv ska tas med genom att göra de delaktiga i arbetet med strategin. Detta i enlighet med barnkonventionens artikel kring barnets rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som berör det.

Kultur- och fritidsenheten

Thomas Sass
utvecklingsledare fritid

Bilaga

Bilaga 1. Motion Förebyggande arbete och tidiga insatser för unga, Bosse Ståldal (NL)

Bilaga 2. Protokollsutdrag, kommunstyrelsens arbetsutskott